

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – DUBEN 2023

1. 4. ve 22.00 SELČ
15. 4. ve 21.00 SELČ
30. 4. ve 20.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

VIDITELNOST PLANET

Merkur – v první polovině měsíce večer nad Z obzorem

Venuše – večer vysoko nad Z obzorem

Mars – v první polovině noci

Jupiter – nepozorovatelný

Saturn – ve druhé polovině měsíce ráno nízko nad VJV obzorem

Uran – počátkem měsíce večer nad Z obzorem

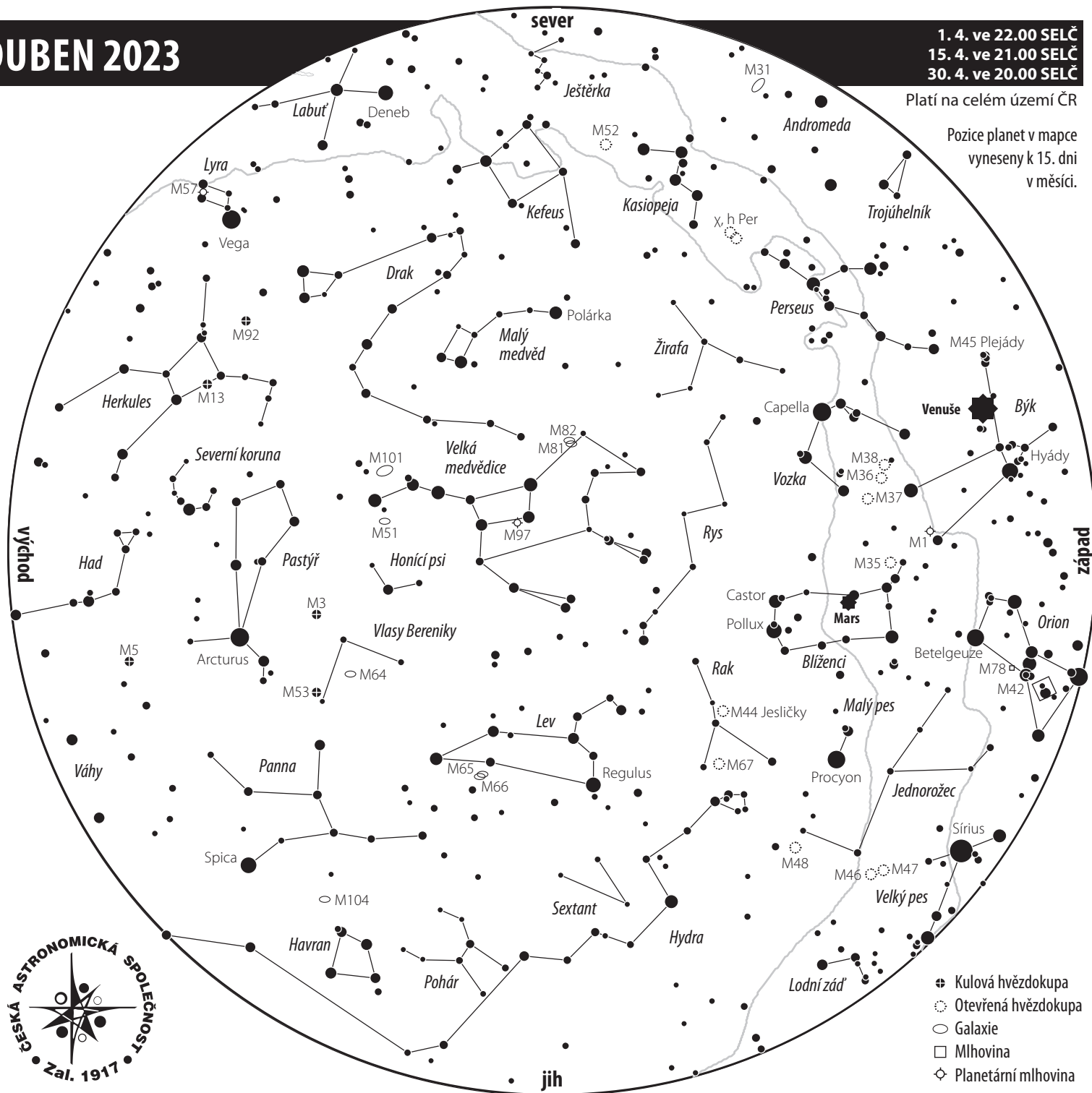
Neptun – nepozorovatelný

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

- 6. Měsíc v úplňku (04.34 UT)
- 6. Měsíc v konjunkci se Spicou ($2,9^\circ$)
- 10. Měsíc v konjunkci s Antarem ($0,6^\circ$)
- 10. Zákryt hvězdy 20 Sco Měsícem
- 11. Jupiter v konjunkci se Sluncem
- 11. Merkur v největší východní elongaci (19° od Slunce)
- 11. Venuše nedaleko Plejád
- 13. Měsíc v poslední čtvrti (09.11 UT)
- 16. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 367 939)
- 16. Měsíc v konjunkci se Saturnem ($4,1^\circ$)
- 20. Měsíc v novu (04.12 UT) – hybridní zatmění Slunce v ČR nepozorovatelné
- 21. Měsíc v konjunkci s Merkurem ($2,5^\circ$) a Uranem ($1,1^\circ$)
- 23. Maximum meteorického roje Lyrid
- 23. Měsíc v konjunkci s Venuší ($0,9^\circ$)
- 26. Měsíc v konjunkci s Marsem ($2,3^\circ$)
- 27. Měsíc v první čtvrti (21.19 UT)
- 27. Měsíc u otevřené hvězdokupy Jesličky (M 44)
- 28. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 404 339 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení na webu www.udalosti.astro.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- ☾ Galaxie
- ☽ Mlhovina
- ♁ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – DUBEN 2023

Počátkem dubna nastávají nejlepší podmínky viditelnosti planety **Merkur** v letošním roce. V maximální východní elongaci se planeta ocitne 11. 4. a budeme ji moci pozorovat na večerní obloze spolu s **Venuší**, která září vysoko nad západem nedaleko Plejád. Nejjasnější bude Merkur v prvním dubnovém týdnu. Nejvýše nad obzorem (12°) bude kolem 11. 4. (viz graf vpravo dole – na svislé ose je vynesena právě výška planety nad obzorem). **Mars** je pozorovatelný v první polovině noci, večer svítí vysoko nad JZ v Blížencích. Úhlový průměr klesl pod $7''$, takže i nejvýraznější albedové útvary rozeznáme pouze větším dalekohledem a za dobrých atmosférických podmínek. **Saturn** se po konjunkci se Sluncem přesouvá na oblohu ranní, uvidíme ho ve druhé polovině dubna nízko nad jihovýchodem. **Jupiter** je v konjunkci se Sluncem právě 11. 4. a je tudíž nepozorovatelný, stejně tak jako **Neptun**. **Uran** můžeme triedrem zahlédnout ještě počátkem měsíce večer nad západem.

Ve dnech 22. a 23. 4. spatříme seskupení Měsíce, Venuše, Aldebaranu a Plejád před a po konjunkci Měsíce s Venuší.

Hybridní zatmění Slunce, které nastane 20. 4., je z Evropy bohužel nepozorovatelné. Těšit se z něj mohou obyvatelé z Indonésie, Austrálie, Tasmánie, Filipín, Malajsie, Kambodži či Vietnamu.

Ze **zákrytů** jasnějších hvězd Měsícem stojí za zmínku zákryt jasné hvězdy 20 Sco dne 5. 4. (2,9 mag, 02.56–04.01 UT). Časy jsou orientační pro 15°E a 50°N .

Poté co jsme se rozloučili s pěknou kometou C/2022 E3 nemáme momentálně na obloze žádnou jasnější vlasatici vhodnou pro triedry či malé dalekohledy. Většími přístroji lze sledovat slabší komety, jejich přehled a vyhledávací mapky naleznete třeba v aplikaci CZSKY (www.czsky.cz/comets). Na mapce vlevo dole jsou vyneseny pozice **trpasličí planety Ceres**, která se stále pohybuje mezi galaxiemi v souhvězdí Vlasy Bereniky. Na pozorování stačí malý triedr i na městské obloze – Ceres se jeví jako objekt 7,0–7,5 mag a jeho rychlý pohyb lze zaznamenat již v rozmezí pár hodin.

Po delší odmlce se o slovo na jaře hlásí také meteorické roje, tím prvním jsou **Lyridy** se ZHR kolem 20 a maximem v ranních hodinách 23. 4. Letos mají příznivé podmínky, Měsíc je krátce po novu a tudíž neruší. Užijeme si, ale i další letošní roje – Perseidy, Orionidy, Leonidy i Geminidy mají v roce 2023 maximum kolem novu.

